

35

Г О Д И Н А

УВОД

Образовни систем у Србији се налази на прекретници.

С једне стране су наставници и васпитачи који свакодневно, стрпљиво и с љубављу, улажу у децу, младе и у будућност.

С друге су системски изазови: непрестане реформе, неједнакости и недовољно вредновање професионалаца.

Како указује Синдикат образовања Србије (СОС), плате запослених у образовању у појединим случајевима и даље су око десет одсто ниже од републичког просека. То није само број; то је знак колико се рад у образовању често подразумева, а ретко награђује.

СОС верује да образовање које не поштује и не вреднује оне који га стварају – нема снагу да мења друштво.

Ова брошура је позив да заједно сагледамо где смо, шта смо постигли и куда желимо да идемо.

INTRODUCTION

The education system in Serbia stands at a crossroads.

On the one hand, there are teachers and preschool educators who selflessly, patiently, and with dedication invest in children, young people, and the future.

On the other hand, there are systemic challenges: constant reforms, inequalities, and the insufficient appreciation of a profession without which there can be no social progress. According to data from the Teachers Union of Serbia (TUS), the salaries of employees in education remain, in some cases, around ten percent below the national average. This is not dry statistics, but a clear indication of how work in education is so often taken for granted and so rarely rewarded.

TUS's position is clear: education without dignity for those who create it loses its essential power to change the world and contribute to the development of a better and more just society.

This brochure is an invitation to reflect together on where we stand, what we have achieved, and where we want to go.

ТРИДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА КОНТИНУИТЕТА И ПОВЕРЕЊА -ОД ОСНИВАЊА ДО ДАНАШЊИХ ДАНА-

Синдикат образовања Србије основан је 21. августа 1991. године, као један од првих гранских синдиката са јасним циљем — заступања интереса запослених у образовању. Управо у области образовања потписани су први посебни колективни уговори, а од тада, током више од три деценије деловања, Синдикат образовања Србије континуирано и успешно заступа права запослених на свим нивоима образовања — од предшколског, ученичког и студентског стандарда, преко основног и средњег, до високог образовања.

Обележавајући 35 година постојања, Синдикат образовања Србије данас је стабилна и поуздана организација, ослонац и подршка својим члановима, озбиљан социјални партнер и препознатљив саговорник у земљи и иностранству.

Бројни резултати у заштити права запослених постигнути су захваљујући посвећеном раду генерација синдикалних активиста и стручности сарадника. Уз нове младе чланове, спремне да наставе синдикалну борбу, СОС сигурно гради своју будућност.

THIRTY-FIVE YEARS OF CONTINUITY AND TRUST - FROM THE FOUNDING TO THE PRESENT DAY -

The Teachers Union of Serbia was founded on 21 August 1991 as one of the first branch trade unions, with the clear goal of representing the interests of all employees in education.

It was precisely in the field of education that the first sector-specific collective agreements were signed, and since then, over more than three decades of activity, the Teachers Union of Serbia has continuously and successfully represented the rights of employees at all levels of education, from preschool education and pupil and students dormitories, through primary and secondary education, to higher education.

Marking 35 years of existence, the Teachers Union of Serbia today stands as a stable and reliable organisation, a source of support for its members, a serious social partner, and a recognised interlocutor both in Serbia and abroad.

Numerous achievements in the protection of employees' rights have been made possible through the dedicated work of generations of trade union activists and the expertise of its associates. Strengthened by new, younger members ready to continue the trade union struggle, TUS is confidently building its future.

Данас Синдикат образовања Србије окупља око 37.000 чланова у више од 770 образовних установа, са развијеном унутрашњом структуром и јасним демократским принципима у доношењу одлука.

Јачању синдикалне мреже и ефикаснијем повезивању чланства посебно су допринели регионални центри, формирани као важна подршка раду синдиката на терену.

Синдикат образовања Србије данас има три регионална центра: Регионални центар за Јабланички округ са седиштем у Лесковцу, Регионални центар за Поморавски округ са седиштем у Јагодини и Регионални центар за Браничевски округ са седиштем у Пожаревцу. Њихов рад допринео је јачању организационих капацитета синдиката, већој доступности подршке чланству и снажнијем присуству СОС-а у различитим деловима Србије.

Поред заштите права и правне подршке члановима, СОС активно учествује у креирању образовних политика – од иницијатива и предлога у процесу измена закона, до учешћа у реформским процесима, са циљем унапређења квалитета образовања и положаја запослених. Синдикат има своје представнике у релевантним телима Републике Србије, укључујући Национални просветни савет, Национални оквир квалификација и Секторско веће за образовање, где активно доприноси доношењу одлука од значаја за образовни систем.

Today, the Teachers Union of Serbia is a community of around 37,000 members across more than 770 educational institutions, with a well-developed internal structure and clear democratic principles in decision-making.

Regional centres have made a particularly important contribution to strengthening the trade union network and improving communication among members, serving as vital support for union work in the field.

Today, the Teachers Union of Serbia has three regional centres: the Regional Centre for the Jablanica District, based in Leskovac; the Regional Centre for the Pomoravlje District, based in Jagodina; and the Regional Centre for the Braničevo District, based in Požarevac. Their work has contributed to stronger organisational capacity, greater accessibility of support for members, and a stronger presence of TUS in different parts of Serbia.

In addition to protecting rights and providing legal support to its members, TUS actively participates in shaping education policy – from initiatives and proposals in the process of legislative amendments to involvement in reform processes, all with the aim of improving the quality of education and the status of employees.

The Union has its representatives in relevant bodies of the Republic of Serbia, including the National Education Council, the National Qualifications Framework, and the Sector Skills Council for Education, where it actively contributes to decision-making of importance to the education system.

Као активан део међународног синдикалног покрета, СОС делује у оквиру Интернационале образовања (EI) и Европског комитета синдиката образовања (ETUCE), учествујући у пројектима и иницијативама које унапређују социјални дијалог у образовању на европском нивоу. Синдикат је такође члан Европске алијансе за подршку дуалном образовању и квалитетној стручној пракси, активно доприносећи развоју и унапређењу стручног образовања.

Кроз бројне акредитоване и интерне семинаре, конференције и развијен систем информисања и издаваштва, СОС континуирано ради на едукацији и оснаживању свог чланства.

На регионалном нивоу, Синдикат образовања Србије активно сарађује са сродним организацијама кроз рад Регионалног већа, доприносећи јачању синдикалног деловања и размени искустава у региону.

У свом деловању, Синдикат образовања Србије остаје доследан принципу квалитетног и садржајног социјалног дијалога — од локалног до националног нивоа — као партнер институцијама у креирању решења која унапређују образовни систем и јачају професионални углед наставника и свих запослених у образовању.

As an active part of the international trade union movement, TUS operates within Education International (EI) and the European Trade Union Committee for Education (ETUCE), participating in projects and initiatives that improve social dialogue in education, guided by European values and experience.

The Union is also a member of the European Alliance for Apprenticeships and high-quality vocational practice, actively contributing to the development and advancement of vocational education and training.

Through numerous accredited and internal seminars, conferences, and a well-developed information and publishing system, TUS works continuously to educate and empower its membership.

At the regional level, the Teachers Union of Serbia actively cooperates with related organisations through the work of the Regional Council, contributing to the strengthening of trade union action and the exchange of experience in the region.

In its work, the Teachers Union of Serbia remains committed to the principle of meaningful and substantive social dialogue, from the local to the national level, acting as a partner to institutions in shaping solutions that improve the education system and strengthen the professional standing of teachers and all education employees.

ШТА ЈЕ СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ ДАНАС?

Синдикат образовања Србије окупља запослене у свим сегментима образовног система – од предшколског, преко основног и средњег, до високог образовања и ученичког и студентског стандарда.

Као репрезентативан синдикат, СОС кроз своју структуру омогућава да сваки члан буде информисан, заштићен и укључен у процесе који се тичу његовог рада и положаја.

WHAT DOES THE TEACHERS UNION OF SERBIA REPRESENT TODAY?

The Teachers Union of Serbia brings together employees from all segments of the education system, from preschool education, through primary and secondary education, to higher education and pupil and students dormitories.

As a representative trade union, TUS, through its structure, enables every member to be informed, protected, and included in processes that concern their work and position.

ГЛАС СИНДИКАТА – „СИНДИКАЛНО ПЕРО“

Дигитални канали и савремена комуникација

Да би сваки члан био благовремено обавештен, Синдикат образовања Србије је још **2000. године** покренуо свој информативни лист „**Синдикално перо**“.

Од тада, из броја у број, овај лист бележи најважније активности, преговоре, акције и примере добре праксе из школа широм Србије.

„**Синдикално перо**“ је током времена прерасло класично гласило и постало хроника синдикалног живота, сведочанство упорности и солидарности у просвети. Од **2020. године**, лист је добио и **свој дигитални** облик, доступан на званичном сајту www.sind-obr.org.rs где се сви бројеви могу бесплатно прегледати и преузети. У корак са технолошким променама, СОС је развио и **мобилну апликацију за Android телефоне**, кроз коју чланови могу пратити вести, документа, обавештења о састанцима и актуелним преговорима. Апликација је једноставна, прилагођена свима и представља пример како традиционална организација може модерно да комуницира. Поред тога, Синдикат је активан и на друштвеним мрежама – Facebook-у, Instagram-у и YouTube-у – где објављује саопштења, интервјуе, снимке са скупова и едукативне садржаје.

Ова присутност није пука форма, већ начин да се глас наставника и васпитача чује јаче, брже и даље.

- 30 година Синдиката образовања Србије
- Одржана 8. Скупштина СОС
- Валентина Илић председница у новом мандату

THE VOICE OF THE UNION – “SINDIKALNO PERO”

Digital Channels and Modern Communication

With the aim of ensuring timely and accurate information for its membership, the Teachers Union of Serbia launched its newsletter *Sindikalno pero* as early as 2000.

Issue after issue, this publication has recorded the Union's most important activities, negotiations, actions, and examples of good practice from educational institutions across Serbia.

Over time, *Sindikalno pero* outgrew the format of a traditional newsletter and became a chronicle of trade union life, a testimony to perseverance and solidarity in education. Since 2020, the newsletter has also had a digital edition, available on the official website www.sind-obr.org.rs, where all issues can be viewed and downloaded free of charge. Keeping pace with technological change, TUS has also developed a mobile application for Android phones, through which members can follow news, documents, notices about meetings, and current negotiations. The app is simple, user-friendly, and represents an example of how a traditional organisation can communicate in a modern way.

In addition, the Union is active on social media – Facebook, Instagram, and YouTube – where it publishes statements, interviews, recordings from events, and educational content. This presence is not merely a formality, but a way of ensuring that the voice of all education employees is heard more strongly, more quickly, and more widely.

НАШИ ТЕМЕЉИ

01 солидарност

02 равноправност

03 професионализам

04 поштовање

05 транспарентност

СОС се заснива на вредностима које никада не застаревају – солидарности, равноправности, професионализму, поштовању и транспарентности.

Деценијама је ова организација чувар идеје да глас просветних радника мора бити јасан, аргументован и упоран.

01 solidarity

02 equality

03 professionalism

04 respect

05 transparency

TUS is built on values that never lose their relevance: solidarity, equality, professionalism, respect, and transparency.

For decades, this organisation has safeguarded the idea that the voice of education workers must be strong, well-argued, and unwavering.

ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО БИТИ ЧЛАН СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Чланство у Синдикату није пука формалност. То је одлука да се не остане сам у систему који је често неправедан према онима који га држе на својим леђима.

Бити део СОС-а значи имати институционалну снагу иза себе, заштиту и могућност да се лично утиче на промене које се тичу свих нас.

СНАГА КОЛЕКТИВА

Један наставник може подићи генерације ђака. Али тек када се сви наставници, васпитачи, професори и стручни сарадници удруже — могу подићи и сам систем.

Кроз заједнички глас СОС-а, сваки члан има прилику да његов глас буде јасно и снажно заступљен у преговорима са Владом, Министарством просвете и другим институцијама. Само репрезентативни синдикати, међу којима је и наш, учествују у доношењу колективних уговора који дефинишу плате, услове рада и бенефиције.

WHY IS IT IMPORTANT TO BE A MEMBER OF THE TEACHERS UNION OF SERBIA?

Being a union member is far from a mere formality. It is a decision not to remain alone in a system that is often unfair to those who carry it on their shoulders. Being part of TUS means having institutional strength behind you, protection, and the opportunity to personally influence changes that concern all of us.

THE STRENGTH OF THE COLLECTIVE

One teacher can shape generations of pupils. But only when all teachers, preschool educators, professors, non-teaching staff, and professional associates come together can the system itself be lifted.

Through the collective voice of TUS, every member has the opportunity to have their voice clearly and strongly represented in negotiations with the Government, the Ministry of Education, and other institutions. Only representative trade unions, including ours, take part in negotiating collective agreements that define salaries, working conditions, and benefits.

Правна и професионална заштита

Чланство у Синдикату образовања Србије значи сигурност у ситуацијама када су права запослених угрожена или доведена у питање. Од радно-правних спорова, преко неправилности у радном односу, до потребе за саветом и стручном помоћи – члан синдиката није сам.

Правна служба Синдиката образовања Србије представља важан ослонац чланству у остваривању и заштити права. Посебан допринос том раду дају правнице Николина Јанковић и Драгана Карапанџић Стефановић.

Николина Јанковић својим професионалним, посвећеним, емпатичним и преданим приступом улива поверење чланству и пружа сигурност у најосетљивијим правним ситуацијама. Драгана Карапанџић Стефановић, правница из Лесковца, својом стручношћу, свестраношћу и спремношћу да увек изађе у сусрет колегама и сарадницима даје значајан допринос правној подршци коју синдикат пружа.

Заједно са синдикалним повереницима, правна служба прати поступке до њиховог окончања, обезбеђујући члановима континуирану подршку без додатних трошкова. Кроз едукације, саветовања и семинаре, синдикат додатно оснажује чланство, пружајући му знања и алате неопходне за сигурније и самосталније деловање у професионалном окружењу.

Материјални и социјални бенефити

Чланство у Синдикату образовања Србије доноси конкретну подршку у остваривању радних и социјалних права.

Чланови имају право на заштиту у остваривању цене рада и других права утврђених законом и колективним уговором, као и на бесплатну правну помоћ и заступање пред послодавцима, органима управљања, судским и другим државним органима. Поред тога, синдикат обезбеђује могућност коришћења помоћи из синдикалних фондова, као и подршку у очувању здравља кроз програме превенције радне инвалидности и организацију рекреативног одмора.

Кроз овај систем подршке, синдикат својим члановима обезбеђује већу сигурност, стабилност и ослонац у професионалном и личном животу.

Legal and Professional Protection

Membership in the Teachers Union of Serbia means security in situations where the rights of employees are threatened or called into question. From labour disputes and irregularities in employment relations to the need for advice and professional assistance.

The legal service of the Teachers Union of Serbia is a key pillar of support for members in exercising and protecting their rights. A special contribution to this work is made by legal experts Nikolina Janković and Dragana Karapandžić Stefanović.

Nikolina Janković, through her professional, dedicated, empathetic, and committed approach, inspires trust among members and provides reassurance in the most sensitive legal situations.

Dragana Karapandžić Stefanović, a lawyer from Leskovac, makes an important contribution to the legal support provided by the Union through her expertise, versatility, and constant readiness to assist colleagues and associates.

Together with trade union representatives, the legal service follows cases through to their conclusion, ensuring continuous support for members without additional costs.

Through education, counselling, and seminars, the Union further empowers its membership by providing knowledge, new experience, and tools necessary for safer and more independent action in the professional environment.

Material and Social Benefits

Membership in the Teachers Union of Serbia brings tangible support in the exercise of labour and social rights.

Members are entitled to protection in the exercise of salary-related and other rights established by law and collective agreements, as well as free legal aid and representation before employers, governing bodies, courts, and other state authorities.

In addition, the Union provides access to assistance from union solidarity funds. In April 2003, the Teachers Union of Serbia established the Solidarity Fund and opened a dedicated account for the allocation of aid in cases of natural disasters, including floods. Particularly significant was the mutual support among members during the floods of 2014, when solidarity once again demonstrated its strength in practice.

Through this system of support, the Union provides its members with greater security, stability, and a reliable source of support in both professional and personal life.

Утицај и заступање интереса

Синдикат образовања Србије заступа интересе запослених у дијалогу са надлежним институцијама и учествује у процесима доношења одлука важних за образовање. Кроз тај рад, ставови и потребе запослених добијају организован и јасан облик.

Influence and Presentation of Interests

The Teachers Union of Serbia represents the interests of employees in dialogue with the competent institutions and takes part in decision-making processes that are important for education. Through this work, the views and needs of employees are given an organised and clear expression.

Професионално достојанство и статус

Синдикат образовања Србије, својим деловањем, континуирано указује на значај образовања и положај запослених, залажући се за поштовање професије, праведан третман и боље услове рада. Јака професија захтева јаку колективну организацију.

Professional Dignity and Status

Through its work, the Teachers Union of Serbia continuously highlights the importance of education and the position of its employees, advocating respect for the profession, fair treatment, and better working conditions. A strong profession requires a strong collective organisation.

Информисаност и сигурност у систему

Образовни систем се стално мења — прописи, процедуре, права и обавезе. Чланови синдиката имају благовремене информације, стручна тумачења и подршку у разумевању важних професионалних и правних питања. Сигурност почиње знањем.

Information and Security Within the System

The education system is constantly changing: laws, regulations, procedures, rights, and obligations all evolve. Union members receive timely information, expert interpretations, and support in understanding important professional and legal issues. Security begins with knowledge.

КАДА ЈЕ БИЛО НАЈТЕЖЕ

Историја синдикалног деловања није исписана само кроз преговоре и споразуме, већ и кроз тренутке када су запослени били приморани да јавно и одлучно бране своја права.

Протести, окупљања и синдикалне акције представљају легитиман и демократски облик борбе за достојанствене услове рада и поштовање професије.

Сваки такав тренутак сведочи о спремности запослених у образовању да заједнички стану у одбрану система који граде.

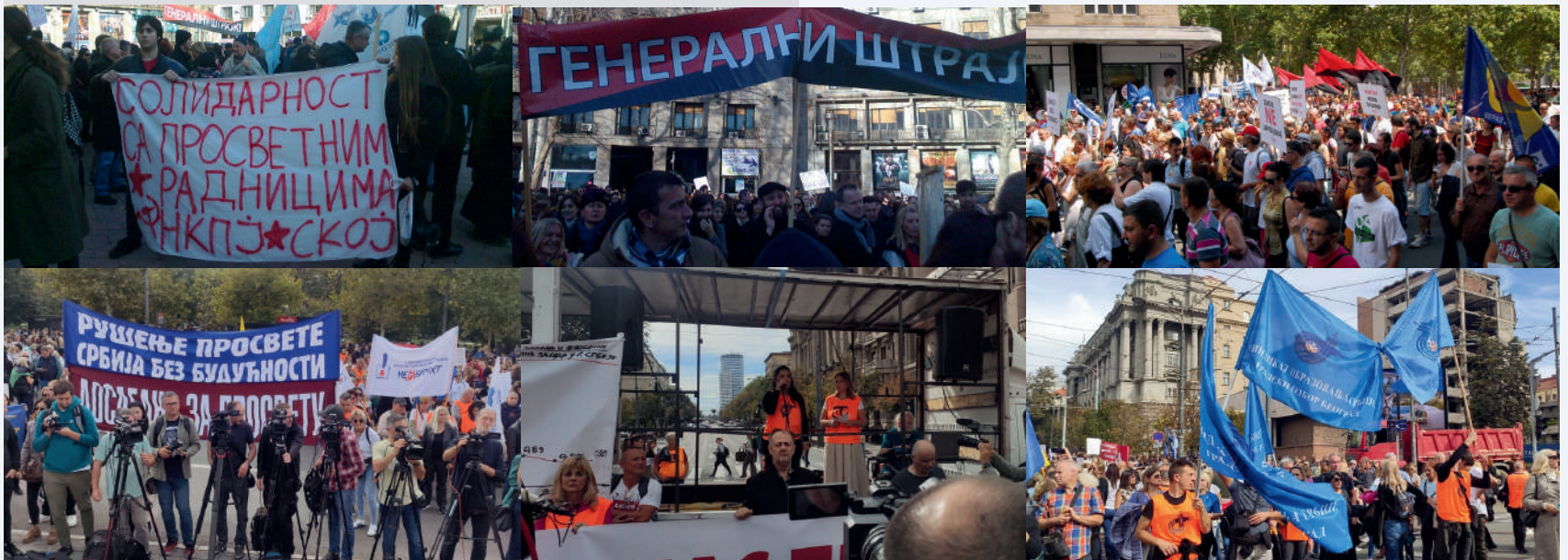
WHEN TIMES WERE HARDEST

The history of trade union action has not been written only through negotiations and agreements, but also through moments when employees were compelled to defend their rights publicly and decisively.

Protests, gatherings, and trade union actions represent a legitimate and democratic form of struggle for material security, dignified working conditions, and respect for the profession.

Every such moment bears witness to the readiness of education employees to stand together in defence of the system they help build.

ЗАЈЕДНИШТВО И ВАН УЧИОНИЦЕ

Синдикат није само простор институционалне борбе и заштите права.

Он је и место сусрета, повезивања и међусобне подршке.

Кроз спортске игре, сусрете, семинаре и дружења, СОС гради културу колегијалности и солидарности, јачајући везе међу запосленима из различитих средина и установа.

Јер снажан колектив не настаје само у преговорима — већ и у поверењу које се гради међу људима.

TOGETHERNESS BEYOND THE CLASSROOM

The Union is not only a space for institutional struggle and the protection of rights.

It is also a place of encounter, connection, and mutual support.

Through sports games, meetings, seminars, and social gatherings, TUS builds a culture of collegiality and solidarity, strengthening ties among employees from different communities and institutions.

A strong collective is not built only in negotiations, but also in the trust that grows among people.

СЕКЦИЈА МЛАДИХ

Нова генерација синдикалног деловања

Секција младих Синдиката образовања Србије окупља чланове до 35 година старости и пружа простор младим наставницима, васпитачима и стручним сарадницима да се укључе у синдикални рад и активно допринесу организацији. Кроз семинаре, радионице и различите иницијативе, чланови Секције младих стичу знања, размењују искуства и развијају лидерске вештине. Секција младих повезује нове генерације запослених са синдикатом, омогућавајући да се њихов глас чује унутар синдикалних структура. Укључивањем младих, Синдикат образовања Србије јача своју организацију и обезбеђује континуитет синдикалног деловања.

YOUTH SECTION

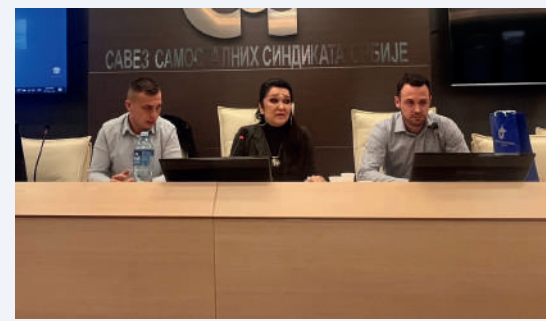
A New Generation of Trade Union Action

The Youth Section of the Teachers Union of Serbia brings together members up to the age of 35 and provides a space for young teachers, preschool educators, and professional associates to engage in trade union activities and actively contribute to the organisation.

Through seminars, workshops, and various initiatives, members gain knowledge, exchange experiences, and develop leadership skills.

The Youth Section connects new generations of employees with the Union, ensuring that their voices are heard within its structures.

By involving young members, the Teachers Union of Serbia strengthens its organisation and ensures the continuity of trade union action in the years to come.

СЕКЦИЈА ЖЕНА

Подршка, равноправност и солидарност

Секција жена Синдиката образовања Србије посвећена је унапређењу положаја жена у образовању и промовисању равноправности, солидарности и међусобне подршке.

Полазећи од чињенице да већину запослених у образовању чине жене, посебна пажња посвећује се радним правима, професионалном развоју и усклађивању професионалних и породичних обавеза.

Кроз конференције, радионице и едукативне активности, Секција жена отвара простор за размену искустава и разговор о питањима родне равноправности, људских права и друштвеног положаја жена.

Посебан сегмент рада односи се на едукацију о здрављу, са фокусом на превенцију, рано препознавање фактора ризика и здраве животне навике.

Својим деловањем, Секција жена јача синдикалну солидарност и доприноси стварању окружења у коме се изазови препознају и заједнички решавају.

WOMEN'S SECTION

Support, Equality, and Solidarity

The Women's Section of the Teachers Union of Serbia is dedicated to improving the position of women in education and promoting the values of equality, solidarity, and mutual support.

Given that women make up the majority of employees in the education sector, particular attention is paid to labour rights, professional development, and the balance between professional and family responsibilities.

Through conferences, workshops, and educational activities, the Women's Section provides a space for exchanging experiences and addressing issues of gender equality, human rights, and the social position of women.

A special focus is placed on health education, including prevention, early recognition of risk factors, and healthy lifestyle habits.

Through its work, the Women's Section strengthens trade union solidarity and contributes to creating an environment in which challenges are recognised and addressed collectively.

УЛОГА СИНДИКАТА У ОБРАЗОВНОМ СИСТЕМУ

Синдикат образовања Србије представља организован глас запослених у образовању и важан је учесник у процесима који обликују образовни систем. Кроз учешће у радним групама, саветима и другим релевантним телима, СОС доприноси доношењу одлука које се односе на положај запослених, услове рада и развој образовања. Синдикално деловање није супротстављање систему, већ његов коректив и партнер у тражењу одрживих и квалитетних решења.

THE ROLE OF THE UNION IN THE EDUCATION SYSTEM

The Teachers Union of Serbia represents the organised voice of employees in education and is an important participant in processes that shape the education system. Through participation in working groups, councils, and other relevant bodies, TUS contributes to decision-making concerning the position of employees, working conditions, and the development of education. Trade union action is not opposition to the system, but rather its corrective force and partner in the search for sustainable and high-quality solutions.

2024 ETUCE Conference

Budva, Montenegro

СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ У ЕТУСЕ-У И ЕИ-У

Чланство Синдиката образовања Србије у Европском комитету синдиката образовања (ETUCE) и Интернационали образовања (Education International – EI) има вишеструки значај за нашу организацију и њено чланство.

Оно СОС-у омогућава да буде благовремено информисан о кључним питањима која обликују образовне системе, радноправни положај запослених и синдикалне политике на европском и светском нивоу. Кроз ову сарадњу, Синдикат образовања Србије има приступ савременим анализама, препорукама, искуствима и иницијативама које могу бити значајне и за домаћи образовни систем.

Чланство у ETUCE-у и EI-у истовремено значи и већу видљивост СОС-а у међународном синдикалном простору, као и могућност да се глас наших запослених чује и ван националних оквира.

THE TEACHERS UNION OF SERBIA IN ETUCE AND EI

The membership of the Teachers Union of Serbia in the European Trade Union Committee for Education (ETUCE) and Education International (EI) is of multiple importance for our organisation and its members.

It enables TUS to be informed in a timely manner about key issues shaping education systems, the labour-law position of employees, and trade union policies at both the European and global levels.

Through this cooperation, the Teachers Union of Serbia has access to up-to-date analyses, recommendations, experience, and initiatives that may also be significant for the domestic education system.

Membership in ETUCE and EI also means greater visibility for TUS in the international trade union arena, as well as the opportunity for the voice of our employees to be heard beyond national borders.

Tatjana Babrauskienė, LESTU, Lithuania
Rossella Benedetti, UIL SCUOLA, Italy
Lasse Bjerg Jørgensen, BUPL, Denmark
Rob Copeland, UCU, UK
Henrik de Moel, AOb, Netherlands
Julien Farges, SNES-FSU, France

Valentina Ilić
Nevrus Kaptani
Andreas Keller
Dorothea Obidn
Vjollca Shala
Cuqui Vera Be

Подршка, размена искустава и заједничко деловање

Једна од највећих вредности чланства у ETUCE-у и EI-у јесте могућност размене искустава и добрих пракси са синдикалним организацијама из Европе и света. Кроз конференције, семинаре, тренинге, обуке и рад у различитим телима, представници СОС-а стичу нова знања, јачају своје капацитете и прате савремене токове у области образовања, социјалног дијалога и заштите права запослених.

Ова сарадња пружа и ширу синдикалну подршку у важним питањима, јер повезаност са организацијама из различитих земаља омогућава снажније заједничко деловање и већу видљивост проблема са којима се запослени суочавају.

Када су синдикати повезани, њихов глас је снажнији, а могућност да се изврши притисак у остваривању заједничких циљева већа.

За Синдикат образовања Србије, ово чланство не представља само међународну сарадњу, већ и важан ослонац у даљем јачању организације, њених капацитета и улоге у заступању интереса запослених у образовању.

Support, Exchange of Experience, and Joint Action

One of the greatest values of membership in ETUCE and EI is the opportunity to exchange experience and good practices with trade union organisations from Europe and around the world.

Through conferences, seminars, training sessions, workshops, and work within various bodies, TUS representatives acquire new knowledge, strengthen their capacities, and keep up with contemporary developments in education, social dialogue, and the protection of employees' rights.

This cooperation also provides broader trade union support on important issues, because links with organisations from different countries enable stronger joint action and greater visibility of the problems employees face.

When unions are connected, their voice is stronger and their ability to exert pressure in pursuit of shared goals is greater.

For the Teachers Union of Serbia, this membership is not merely a form of international cooperation, but also an important pillar in the further strengthening of the organisation, its capacities, and its role in representing the interests of employees in education.

Education International – глобална перспектива

Интернационала образовања (Education International – EI) окупља синдикате из целог света и представља највећу глобалну мрежу у области образовања.

Кроз ово чланство, Синдикат образовања Србије има приступ глобалним иницијативама, искуствима и подршци у питањима од значаја за запослене у образовању.

Education International – A Global Perspective

Education International (EI) brings together trade unions from all over the world and represents the largest global network in the field of education.

Through this membership, the Teachers Union of Serbia gains access to global initiatives, experience, and support on issues of importance to employees in education.

ПРОЈЕКТИ КАО ПРОСТОР РАЗВОЈА И САРАДЊЕ

Синдикат образовања Србије већ деценијама активно учествује у националним и међународним пројектима који доприносе јачању организационих капацитета, развоју социјалног дијалога и професионалном усавршавању запослених у образовању.

Кроз сарадњу са синдикалним организацијама и институцијама из Европе, СОС стиче нова знања, размењује искуства и унапређује своје деловање у складу са савременим изазовима у образовању.

Пројекти представљају важан инструмент развоја синдиката, јер омогућавају континуирано учење, повезивање са партнерима и примену добрих пракси у домаћем контексту.

PROJECTS AS A SPACE FOR DEVELOPMENT AND COOPERATION

For decades, the Teachers Union of Serbia has actively participated in national and international projects that contribute to strengthening organisational capacities, developing social dialogue, and promoting the professional development of employees in education.

Through cooperation with trade union organisations and institutions from Europe, TUS acquires new knowledge, exchanges experience, and improves its work in line with contemporary challenges in education.

Projects represent an important instrument for the Union's development, as they enable continuous learning, networking with partners, and the application of good practices in the domestic context.

Зашто су пројекти важни за синдикат

Учешће у пројектима омогућава СОС-у да:

- прати савремене токове у образовању и радним правима
- развија знања и компетенције чланства
- јача организационе капацитете
- размењује искуства са партнерима из Европе и региона
- унапређује социјални дијалог

Кроз пројектне активности, СОС не само да прати савремене промене у образовању, већ активно доприноси њиховом разумевању и унапређењу.

Why Are Projects Important for the Union?

Participation in projects enables TUS to:

- follow contemporary developments in education and labour rights
- develop the knowledge and competences of its membership
- strengthen organisational capacities
- exchange experience with partners from Europe and the region
- improve social dialogue

Through project activities, TUS not only follows contemporary changes in education, but actively contributes to their understanding and improvement.

КЉУЧНИ РЕАЛИЗОВАНИ ПРОЈЕКТИ (2003–2023)

2003–2007

Обука тренера и унапређење информисања у Синдикату образовања Србије

У сарадњи са холандским синдикатима АОб и FNV, пројекат је био усмерен на развој интерних капацитета и унапређење система информисања.

2011–2012

Јачање капацитета Синдиката образовања Србије у области родне равноправности

Пројекат је допринео развоју политика и пракси које унапређују равноправност у образовању. Финансијски подржан од стране АОб и FNV.

2012–2022

Јачање регионалних капацитета Синдиката образовања Србије кроз формирање регионалних центара

У сарадњи са шведским синдикатом Lärarförbundet, СОС је јачао своје локалне структуре и организациону мрежу.

2017–2019

Европски социјални партнери промовишу интеграцију миграната и избеглица

СОС је учествовао као партнер Европском комитету синдиката образовања (ETUCE), заједно са синдикатима из више европских земаља.

2019–2021

Унапређење учешћа запослених у образовању у процесу доношења одлука

Пројекат реализован у сарадњи са италијанском федерацијом синдиката CONFSALE и партнерима из више земаља.

KEY PROJECTS IMPLEMENTED (2003–2023)

2003–2007

Training of Trainers and Improvement of Information Dissemination within the Teachers Union of Serbia

In cooperation with the Dutch trade unions AOOb and FNV, the project focused on developing internal capacities and improving the system of information dissemination.

2011–2012

Strengthening the Capacities of the Teachers Union of Serbia in the Field of Gender Equality

This project contributed to the development of policies and practices that promote equality in education. It was financially supported by AOOb and FNV.

2012–2022

Strengthening the Regional Capacities of the Teachers Union of Serbia through the Establishment of Regional Centres

In cooperation with the Swedish trade union Lärarförbundet, TUS strengthened its local structures and organisational network.

2017–2019

European Social Partners Promoting the Integration of Migrants and Refugees

TUS participated as a partner of the European Trade Union Committee for Education (ETUCE), together with unions from several European countries.

2019–2021

Improving the Participation of Education Employees in Decision-Making Processes

The project was implemented in cooperation with the Italian trade union federation CONFSALE and partners from several countries.

2019–2021

ProTeach (ERASMUS+)

Пројекат усмерен на стручно усавршавање наставника кроз менторски рад, реализован у сарадњи са синдикатима из Бугарске и Румуније.

2021–2023

„Зелене школе“ (ERASMUS+)

Иницијатива усмерена на интеграцију еколошких тема у образовни процес, у сарадњи са партнерима из Бугарске и Румуније.

2021–2023

Јачање социјалног дијалога у образовању на локалном нивоу у Србији

Пројекат реализован уз подршку норвешког синдиката UEN и Европског комитета синдиката образовања (ETUCE).

Сви ови пројекти допринели су јачању капацитета

Синдиката образовања Србије и унапређењу његове улоге у заштити права запослених у образовању.

Координација и међународна сарадња

Координацију пројектних активности и развој међународне сарадње у Синдикату образовања Србије годинама води Борка Вишнић, руководилац сектора за међународну сарадњу.

Кроз њен рад, СОС је успоставио и развио партнерства са сродним организацијама широм Европе и света, као и реализовао бројне међународне пројекте и иницијативе.

Њено име стоји иза више издања и приручника посвећених синдикалном деловању, социјалном дијалогу и родној равноправности у образовању. За свој допринос равноправности и развоју синдикалног рада, 2022. године добила је ETUCE награду „Кунка Дамианова“, док је новчани део награде искоришћен за активности Секције жена Синдиката образовања Србије и семинар „Жене из образовања у борби против насиља и за родну равноправност“.

2019–2021

ProTeach (ERASMUS+)

A project aimed at the professional development of teachers through mentoring work, implemented in cooperation with trade unions from Bulgaria and Romania.

2021–2023

„Green Schools“ (ERASMUS+)

An initiative aimed at integrating environmental topics into the educational process, in cooperation with partners from Bulgaria and Romania.

2021–2023

Strengthening Social Dialogue in Education at the Local Level in Serbia

A project implemented with the support of the Norwegian trade union UEN and the European Trade Union Committee for Education (ETUCE).

All of these projects have helped strengthen the capacities of the Teachers Union of Serbia and further enhance its role in protecting the rights of employees in education.

Coordination and International Cooperation

For many years, the coordination of project activities and the development of international cooperation within the Teachers Union of Serbia have been led by Borka Višnić, Head of the International Cooperation Sector. Through her work, TUS has established and developed partnerships with related organisations throughout Europe and the world, while also implementing numerous international projects and initiatives. Her name stands behind a number of publications and manuals devoted to trade union action, social dialogue, and gender equality in education. For her contribution to equality and the development of trade union work, she received the ETUCE “Kounka Damianova” Award in 2022, and the financial part of the award was used for the activities of the Youth Section and the seminar of the Women’s Section entitled “Women in Education in the Struggle Against Violence and for Gender Equality”.

THE UNION IS MADE UP OF PEOPLE

The Union is not an abstract institution. The Union is made up of teachers, preschool educators, professors, professional associates, and non-teaching staff.

Its strength does not lie in formal status, but in the people who make it what it is – in their trust, solidarity, and readiness to act together.

Each individual contributes to the common voice, and the common voice gives strength to every individual. This is where the enduring value and meaning of trade union organising lies.

СИНДИКАТ ЧИНЕ ЉУДИ

Синдикат није апстрактна институција. Синдикат су наставници, васпитачи, професори и стручни сарадници.

Његова снага није у формалном статусу, већ у људима који га чине – у њиховом поверењу, солидарности и спремности да делују заједно.

Сваки појединац даје допринос заједничком гласу, а заједнички глас даје снагу сваком појединцу. Управо у томе лежи трајна вредност и смисао синдикалног организовања.

ШЕ ПОРОДИЦЕ ЗАСЛУЖУЈУ ДОСТОЈ
КАРО ТРЕБАЈУ ЛИ ТИ Ш

ТРИДЕСЕТ ПЕТ ГОДИНА ЛИДЕРСТВА И ОДГОВОРНОСТИ

THIRTY-FIVE YEARS OF LEADERSHIP AND RESPONSIBILITY

Током више од три деценије постојања, Синдикат образовања Србије водиле су личности које су својим радом и посвећеношћу допринеле његовом развоју и заштити права запослених у образовању.

Континуитет руководства сведочи о стабилности синдиката и његовој доследној улози у заступању интереса запослених.

Посебно место у том континуитету припада Миодрагу Камперелићу, техничком секретару, који је у синдикалном раду од 1991. године, а у Синдикату образовања Србије од 1998. године. Његов радни век симболично се поклапа са јубилејом синдиката.

Данас, на челу Синдиката образовања Србије налази се Валентина Илић, прва жена председница у историји синдиката, под чијим вођством СОС наставља да јача своју позицију у земљи и на међународном нивоу.

Over more than three decades, the Teachers Union of Serbia has been led by individuals whose dedication has contributed to its development and to the protection of the rights of employees in education.

The continuity of leadership reflects the Union's stability and its consistent role in representing the interests of education professionals.

A special place in this continuity belongs to Miodrag Kamperelić, Secretary, who has been active in trade union work since 1991 and in the Teachers Union of Serbia since 1998. His professional career symbolically coincides with the Union's 35-year anniversary.

Today, the Teachers Union of Serbia is led by Valentina Ilić, the first woman President in the Union's history, under whose leadership TUS continues to strengthen its position both nationally and internationally.

ПРЕДСЕДНИЦИ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Од оснивања 1991. године до данас, Синдикат образовања Србије водили су Чедомир Јакшић (1991–1995), Јагош Булатовић (1995–1999), Бранислав Павловић (1999–2016) и Валентина Илић (од 2016. године до данас).

PRESIDENTS OF THE TEACHERS UNION OF SERBIA

Since its founding in 1991, the Teachers Union of Serbia has been led by Čedomir Jakšić (1991–1995), Jagoš Bulatović (1995–1999), Branislav Pavlović (1999–2016), and Valentina Ilić (since 2016).

ЗАЈЕДНО ЗА ОБРАЗОВАЊЕ
ЗАЈЕДНО ЗА ДОСТОЈАНСТВО
ПРОФЕСИЈЕ

TOGETHER FOR EDUCATION
TOGETHER FOR THE DIGNITY OF THE
PROFESSION

Већ више од три деценије, Синдикат образовања Србије стоји уз запослене у образовању – у временима изазова, промена и борбе за достојанствене услове рада. Током тих година мењали су се системи, закони и околности, али је остала иста посвећеност заштити професије и оних који је граде. Зато Синдикат образовања Србије није само организација – већ заједница.

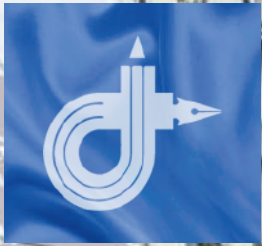
И зато, после више од 35 година, наша порука остаје иста:
Када стојимо заједно – наш глас се чује.

For more than three decades, the Teachers Union of Serbia has stood alongside teachers, preschool educators, and all employees in education, through times of challenge, change, and struggle for better working conditions.

Over those years, systems, laws, and circumstances have changed, but one conviction has remained the same: education cannot be strong if those who create it are not respected and protected. That is why the Teachers Union of Serbia is more than an organisation – it is a community.

And that is why, after more than 35 years, our message remains the same:

When we stand together, our voice is heard.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Број: 110-00-00263/91-02
14. 08. 1991. године
Б Е О Г Р А Д

На основу члана 3. став 1. Уредбе о
регистрацији синдикалних организација ("Службени гласник
Републике Србије", број 14/91), по пријави Синдиката радника
образовања, науке и културе за упис у Регистар синдикалних
организација, доносим

РЕШЕЊЕ

1. Синдикат радника образовања, науке и културе
уписан је у Регистар синдикалних организација који се води у
Министарству за рад, борачка и социјална питања, под редним
бројем 6570.
2. Седиште Синдиката радника образовања, науке
и културе налази се у Београду, ул. Моше Пијаде бр.14.
3. Синдикат радника образовања, науке и културе
заступа Чедомир Јакшић - председник.
4. Решење објавити у "Службеном гласнику
Републике Србије".

Образложење

Синдикат радника образовања, науке и културе
поднео је дана 1.08. 1991. године, пријаву за упис у Регистар
синдикалних организација.

Решавајући по поднетој пријави и увидом у
достављену документацију утврђено је да су испуњени услови
прописани у члану 2. ст. 1. и 2. Уредбе о регистрацији
синдикалних организација, те је решено као у диспозитиву.

A380911157/02/7

Издавач: Синдикат образовања Србије
За издавача: Валентина Илић, председница
Уредник: Синдикат образовања Србије
Дизајн и припрема: Ирис Сретеновић
Штампа: СИГНЕТА
Тираж: 200 примерака
Београд, 2026.

Publisher: Teachers Union of Serbia
Editor: Teachers Union of Serbia
Design and layout: Iris Sretenović
Printed by: SIGNETA
Print run: 200 copies
Belgrade, 2026